GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok II. Nr. 26 (325) Włocławek, sobota/niedziela 1/2 lutego 1947 r. Cena 3 zł.

Dowód siły

Ostatnie wypadki na terenie naszego kraju, dalsza konsolidacja obozu demokratycznego i gwałtowny rozkład w szeregach reakcyjnej opozycji i podziemia, oraz przygniatająca klęska bloku reakcyjnego w wyborach — zerwały wielu ludziom bielmo z oczu i ułatwiły im zrozumienie prawdy o naszej nowej rzeczywistości.

Proces Rzepeckiego i towarzyszy oraz inne procesy WIN i NSZ wykazały całą zgniliznę i bezideowość środowiska, wydającego z siebie zdrajców własnego kraju i szpiegów, stojących na usługach zagranicy, współpracującego z ukraińskimi „rezunami" i SS-owcami w walce przeciw Polsce.

Światło tego procesu dotarło aż do lasów i rozdarło błyskawicą panujący tam mrok. W świetle tej błyskawicy wielu ludzi dojrzało nagle potworność sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Wynik wyborów, oznaczający ostateczne utrwalenie władzy demokratycznej w Polsce a jednocześnie ostateczne przekreślenie wszelkich nadziei na „zmianę", która, jak wierzyli ludzie podziemia, pozwoli im wyjść z lasu w glorii zwycięzców, musiał przekonać ich o braku jakichkolwiek perspektyw i jakiegokolwiek sensu dalszej walki z rządem i przebywania w podziemiu.

Toteż, jakkolwiek wynik wyborów nie oznacza jeszcze końca walki z reakcją, jednak pogłębi on rozkład w szeregach legalnej i nielegalnej „opozycji" i wpłynie na osłabienie terroru bandyckiego i działalności antypaństwowej. Nie ulega wątpliwości, że wielu ludzi, którzy dali się wciągnąć w sieci faszystowskiego podziemia, żałuje teraz z całego serca swej dotychczasowej działalności i chciałoby się ujawnić.

Zwycięska demokracja, która bezwzględnie tępić będzie upartych i świadomych szkodników, nie ma jednak zamiaru mścić się na ludziach, oszukanych i wykorzystanych dla brudnych interesów, nawet wtedy, jeśli popełnili grzech walki przeciw Rządowi i przeciw narodowi. Obóz demokratyczny nigdy nie odpychał od siebie tych, którzy chcieli stanąć do pracy dla Polski. I w tej chwili również nie zamierza zamknąć drogi powrotu do społeczeństwa ludziom, którzy zrozumieli swój błąd i wykażą dobrą wolę.

Jesteśmy dość silni i dalekowzroczni, by zdobyć się na akt wspaniałomyślności w postaci amnestii dla tych wszystkich, którzy dowiodą szczerych chęci powrotu do normalnego życia i ostatecznego zerwania z działalnością antypaństwową. Będzie to ze strony obozu demokratycznego, ze strony Rządu dowód najlepszej chęci uratowania dla Polski i dla narodu tych wszystkich, których uratować da się. Uważamy, że taka amnestia, która da możność powrotu do normalnego życia tysiącom ludzi od dawna już przeklinających swój los i swych zdradzieckich przewódców i marzących o tym, by skończyć ze zmorą lasu, będzie jeszcze jednym wielkim aktem przebaczenia i pojednania dla wspólnej sprawy — dla Polski.

Wierzymy w to, że Rząd demokratyczny, który wyłoniony zostanie przez nasz nowy, demokratyczny Sejm, potrafi tę sprawę we właściwy sposób rozwiązać.

Straty wojenne Polski

WARSZAWA (obsł. wł.). Biuro Odszkodowań Wojennych przy Prezydium Rady Ministrów podaje do wiadomości, że po przeprowadzeniu szczegółowych obliczeń została ustalona wysokość strat, jakie poniosła Polska podczas ostatniej wojny w ludziach i dobrach materialnych.

Straty w ludziach wynoszą ogółem 6.028.000 w tym na skutek działań wojennych zmarło 644.000 i wskutek terroru okupanta 5.384.000.

Inwalidów wojskowych i cywilnych Polska posiada 590.000, w tym dotknięci kalectwem fizycznym — 530.000 i dotknięci kalectwem psychicznym — 60.000.

Nadwyżka zachorowań na gruźlicę ponad teoretyczną liczbę zachorowań wynosi 1.140.000.

Z ogólnej liczby śmiertelnych ofiar terroru dadzą się wyodrębnić:

ofiary obozów zniszczeń, pacyfikacji, likwidacji ghett itp. — 3.577.000;

ofiary więzień, obozów i innych miejsc odosobnienia — 1.286.000;

zmarli poza obozami i więzieniami w następstwie wycieńczenia, ran, okaleczeń, bicia, nadmiernej pracy itp. — 521.000.

Okupant stosował różne formy terroru pośredniego i bezpośredniego. Na podstawie przeprowadzonej rejestracji można ustalić liczbę osób dotkniętych niektórymi formami terroru, które nie utraciły życia:

odosobnienie w obozach koncentracyjnych, więzieniach i t. p. 867.000.

roboty przymusowe na terenie Niemiec i innych krajów okupowanych — 2.460.000;

wysiedlenie — 2.478.000.

Straty materialne, obliczone w złotych według wartości przedwojennej wynoszą ogółem — 258.432.000.000 złotych.

Chciał utworzyć w Polsce rząd quislingowski

POZNAŃ (obsł. wł.). Wszyscy Polacy oczekują niecierpliwie na ciekawy proces jaki będzie wytoczony Robertowi Stricknerowi, znajdującemu się obecnie w więzieniu poznańskim, a który za czasów okupacji niemieckiej starał się o utworzenie rządu polskiego, znajdującego się całkowicie na usługach Hitlera.

Strickner, z urodzenia Niemiec studiował teologię i filozofię, miał zamiar zostać duchownym. Po przewrocie hitlerowskim zmienił nagle swe zapatrywania i wstąpił do partii hitlerowskiej. Posiadając wiele sprytu i zdolności, wkrótce staje się zaufanym wysokich dygnitarzy partyjnych i odgrywa rolę t. zw. Szarej Eminencji.

Po zajęciu Polski przez Niemców przybywa do Poznania, gdzie poruczono mu do załatwienia szereg spraw politycznych, a w pierwszym rzędzie utworzenie rządu polskiego.

Aby poleconą mu sprawę przeprowadzić wyjeżdża do Krakowa, gdzie przeprowadza konferencję z grupą literatów polskich o poglądach germanofilskich jak np. Studnicki, Goetel i inni. Po tych rozmowach Strickner przekonał się, że taki rząd mógłby oprzeć się jedynie na arystokracji polskiej. W tym celu wznawia rozmowy i przeprowadza wstępne pertraktacje z Lubomirską, jej synem i szwagrem, z Sanguszką i z Radziwiłłem zwanym „Rudym".

Misja Stricknera spełzła na niczem, bowiem przekonał się, że osoby z którymi petraktował nie posiadają ani wpływu ani oparcia w społeczeństwie polskim.

Również i druga próba stworzenia Legionu z pośród byłych żołnierzy polskich, który miał walczyć po stronie niemieckiej z Rosją spełzła na niczem. Wprawdzie potrafił zwerbować kilkadziesiąt osób do „Legionu" ale wszystkie one zdezerterowały po kilku tygodniach.

Strickner okazał się jednakże wdzięcznym dla tych, z którymi przeprowadzał rozmowy w sprawie utworzenia rządu quislingowskiego, bowiem ułatwił im ucieczkę z Polski z chwilą wkraczania do niej wojsk radzieckich i polskich.

Strickner został aresztowany w Salzburgu, gdzie został rozpoznany przez jednego z mieszkańców Poznania.

Prawdopodobnie na ławie oskarżonych obok Stricknera zasiądą także i inni jego współpracownicy. O wydanie zdradzieckich Polaków stara się obecnie Polska Misja do spraw zbrodniczych w Polsce.

Wyrok w procesie morderców

POZNAŃ (obsł. wł.). W dniu wczorajszym po rozpatrzeniu sprawy morderców ś. p. Stachowiaka sąd wydał wyrok mocą którego mordercy: Dybiżyński, Kosmowski i Harkiewicz zostali skazani na karę śmierci, a Leszek Kempiński założyciel tajnej organizacji na terenie gimnazjum im. Marii Magdaleny — na karę dożywotniego więzienia. W ten sposób straszliwy mord popełniony na młodym człowieku przez młodych harcerzy znalazł swój epilog.

Zakłady atomowe

LONDYN PAP. Daily Express dowiaduje się, że brytyjska komisja energii atomowej zamierza zwrócić się do rządu z projektem utworzenia w Wielkiej Brytanii zakładów atomowych, które produkowałyby energię elektryczną dla potrzeb kraju. Zakłady te byłyby zbudowane w Yorkshire bądź też w Szkocji. Lekarze nalegają, na utworzenie pasa bezpieczeństwa szerokości 32 km. na około tych zakładów, ażeby zabezpieczyć ludność przed skutkami radioaktywności.

Paapen fałszerzem

NORYMBERGA (obsł. wł.). W procesie denazyfikacyjnym Paapena składał w dniu wczorajszym zeznanie Oskar Hindenburg syn marszałka Hindenburga. Świadek stwierdził, że w testamencie zmarłego ojca nie było żadnej wzmianki o tym jakoby miał przekazać władzę prezydenta w ręce Hitlera. Testament ten był wręczony przez osobistego adiutanta Hindenburga von Paapenowi. Przypuszczać należy, że testament ten był natychmiast po śmierci Hindenburga sfałszowany.

Kosztowny strajk

JOHANISSBERG (obsł. wł.). Na skutek strajku robotników europejskich w kopalniach złota pod Johanissbergiem w ciągu trzech dni tego strajku kopalnie poniosły straty w wysokości 150.000 funtów szterlingów. Każdy następny dzień strajku przyniesie stratę w wysokości 50.000 funtów. Strajkiem zostało objętych 66 kopalń.

Rozkaz Ministra Bezpieczeństwa

WARSZAWA PAP. Minister Bezpieczeństwa wydał następujący rozkaz:

Dzień 19 stycznia 1947 r., dzień wyborów do Sejmu Ustawodawczego, stał się przełomową datą w historii walk Narodu Polskiego o Wolność i Demokrację.

W bohaterskiej walce narodu z najeźdźcą hitlerowskim, w ofiarnych bojach demokracji polskiej z rodzimą reakcją wykute zostały zręby nowej państwowości polskiej. Po bojowym starcie, zapoczątkowanym przez Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego w Chełmie 22 lipca 1944 r., demokracja polska zwycięsko przeszła w ciągu tych 2-ch i pół lat niejedną ciężką próbę, by z ogromnym dorobkiem stanąć w dniu 19 stycznia 1947 r. przed narodem i z woli narodu utrwalić na zawsze swe zdobycze.

Wyniki wyborów do pierwszego Sejmu Ustawodowczego Odrodzonej Rzeczypospolitej, stworzyły trwałe podstawy dla dalszej twórczej pracy, która zapewni narodowi polskiemu szczęśliwą przyszłość.

W walce z demokracją zjednoczyły się w okresie przedwyborczym wszystkie siły reakcyjnego podziemia, wspierające mikołajczykowskie PSL. Przy pomocy napadów bandyckich, kul skrytobójczych, siekier i zatrutej jadem nienawiści antydemokratycznej propagandy podziemie usiłowało nie dopuścić do swobodnego wyrażenia woli narodu w akcie wyborczym.

W pierwszych szeregach obrońców demokracji i tym razem stanęli funkcjonariusze służby bezpieczeństwa publicznego. Z całym oddaniem, nie szczędząc pracy ani krwi swojej, zapewnili wszystkim obywatelom Rzeczypospolitej możność wzięcia udziału w wyborach i wyrażenia swojej nieskrępowanej woli w pełnym poczuciu bezpieczeństwa i wolności.

Swą pracą i krwią przelaną w obronie praw wyborczych wszystkich obywateli przed zamachami reakcji funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa, Milicji Obywatelskiej, Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i ORMO dobrze zasłużyli się Ojczyźnie i sprawie demokracji.

Dzisiaj po wyborach, gdy naród polski w fabrykach i kopalniach, na roli, w biurach i laboratoriach przystąpił ze wzmożonym zapałem do utrwalenia gmachu Polski Ludowej, przed każdym funkcjonariuszem służby bezpieczeństwa publicznego staje nowe zaszczytne zadanie zapewnienia, by zbrodnicza ręka reakcji mogła szkodzić odbudowie Ojczyzny.

Naród Polski oczekuje od was godnego wypełnienia tego zadania.

W związku z powyższym:

1) W imieniu służby składam hołd poległym w obronie Polski Ludowej. Sprawa, za którą zginęli, żyć będzie zawsze w sercach ludu polskiego.

2) Wyrażam serdeczne podziękowanie wszystkim funkcjonariuszom Bezpieczeństwa Publicznego, Milicji Obywatelskiej, Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i ORMO za ich dotychczasową pracę i polecam najbardziej zasłużonych i ofiarnych przedstawić do odznaczeń.

3) W obecnym okresie powyborczym rozkazuję wzmóc czujność na wszystkich odcinkach pracy aparatu bezpieczeństwa.

Min. Bezp. Publicznego
(—) *St. Radkiewicz.*

Memoriał Kanady

LONDYN (obsł. wł.). Rząd kanadyjski przedstawił memoriał w sprawie traktatu pokojowego dla Niemiec. Zdaniem Kanady traktat pokojowy powinien być poprzedzony statutem międzynarodowym, który by ustalił przyszłość państwową Niemiec. Kanada wypowiada się za częściową decentralizacją Niemiec i oświadcza jednocześnie, że przyszłe granice winne się pokrywać z granicami etnicznymi. Niemiecka produkcja przemysłowa winna bezwzględnie służyć narodom poszkodowanym przez wojnę. W Niemczech należy przeprowadzić całkowitą demilitaryzację.

Królewska wizyta

LONDYN (obsł. wł.). W dniu wczorajszym opuściła Londyn rodzina królewska, która udała się z pierwszą wizytą do Afryki Południowej. Wizyta przypuszczalnie potrwa około trzech tygodni.

Znalezienie okazów przedpotopowych

MOSKWA (obsł. wł.). Uczeni radzieccy znaleźli w pustyni Gobi szereg jaskiń skalistych, w których natrafiono na dobrze zakonserwowane szkielety różnych okazów zwierząt przedpotopowych.

Żądanie Jugosławii

LONDYN (obsł. wł.). Ambasador Jugosławii w Londynie złożył w dniu wczorajszym żądania w sprawie wypadków w obozie pod Neapolem w czasie których został zamordowany konsul jugosłowiański. Żądania te streszczają się do powołania mieszanej komisji celem przeprowadzenia dokładnego śledztwa, aresztowania winnych zbrodni, ukarania żołnierzy angielskich, którzy współdziałali w wypadku i zajściach, umieszczenia w obozach wszystkich członków „Ustaszi" i b. quislingowców, oraz udzielenia odszkodowania rodzinie zamordowanego konsula.

Przyczyna klęski Niemiec

LONDYN (obsł. wł.). Admiralicja angielska opublikowała pracę Doenitza, który omawia przyczynę klęski Niemiec. Doenitz twierdzi, że jedyną nadzieją Niemiec na wygranie wojny stanowiły łodzie podwodne. Budowa baz dla tych łodzi była jednak opóźniona wcześnie rozpoczynającymi się i długo trwającymi zimami, co spowodowało nieuchronną klęskę Niemiec.

Delegacja Burmy

LONDYN (obsł. wł.). Wczoraj opuściła Londyn delegacja Burmy, z którą udali się w podróż również przedstawiciele Anglii.

Jak wiemy, w dniu 20 bm. w stolicy Burmy Rangunie został ogłoszony stan wojenny.

W mieście rozmieszczono znaczne oddziały wojsk tubylczych i brytyjskich. Wojsko wystawiło posterunki przed gmachami użyteczności publicznej i na skrzyżowaniach ulic. Większość fabryk, przedsiębiorstw i sklepów zawiesiło pracę.

W sprawie Azorów

NOWY JORK (obsł. wł.). Admirał King ogłosił, że Stany Zjednoczone nosiły się z zamiarem w czasie ostatniej wojny zajęcia wysp Azorskich celem utworzenia na nich baz wojennych podobnie jak to uczyniły z Islandią. Krok ten był przygotowywany w obawie, że Azory zostaną zajęte przez Niemców. Na skutek powyższego były przeprowadzane pertraktacje z Portugalią, która była wówczas państwem neutralnym.

Ustąpienie ambasadora W. Brytanii

WARSZAWA (obsł. wł.). Ambasador Wielkiej Brytanii Cavendish Bentinck powiadomił Ministerstwo Spraw Zagranicznych, że poleceniem swych władz został przeniesiony z Warszawy na inne stanowisko.

Kanclerz Austrii w Anglii

LONDYN (obsł. wł.). Premier Attlee przyjął w dniu wczorajszym kanclerza Austrii dra Figla, który następnie wziął udział w obiedzie wydanym na jego cześć przez Izbę Gmin. W obiedzie wzięli udział przedstawiciele wszystkich stronnictw tak z Izby Gmin jak i Izby Lordów.

Skarga Węgrów

BUDAPESZT (obsł. wł.). Rząd Węgierski sprawę Węgrów zamieszkałych na terenie Czechosłowacji przekaże Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Rozkład w PSL

WADOWICE (obsł. wł.). W powiecie wadowickim samorzutnie rozwiązały się koła PSL-u w sumie 26 kół, które jednocześnie zorganizowały koła Stronnictwa Ludowego.

Olbrzymi cyklon

NOWY JORK (obsł. wł.). Olbrzymi cyklon posuwa się od stanu Missouri w kierunku północnym. W stanie Missouri jedno miasto zostało zupełnie zmiecione z powierzchni. Cyklon doszczętnie zniszczył wszystko na przestrzeni 25 kilometrów.

Zamknięcie szkół w Paryżu

PARYŻ (obsł. wł.). Na skutek konieczności oszczędności węgla połowa szkół w Paryżu została zamknięta.

Z naszej produkcji

WARSZAWA (obsł. wł.). Produkcja maszyn elektrycznych wzrosła dwukrotnie w porównaniu do roku 1945. Plan produkcji w roku 1946 został przekroczony i wyniósł 116%.

Senat akademicki oświadcza

POZNAŃ (obsł. wł.). W związku z mordem dokonanym na ś. p. Stachowiaku senat akademicki uniwersytetu poznańskiego wydał specjalną enuncjację w której oświadcza, że dokonany mord odbił się głośnym echem nietylko w Poznaniu ale i w całej Polsce. Żywą zgrozą przejął wszystkich ten fakt, że sprawcy mordu pochodzą z grona młodzieży, tej młodzieży, która w przyszłości winna wziąć odpowiedzialność za dalszy los Polski. Senat akademicki przyłącza się całkowicie do potępienia faktu mordu. — Pragniemy Polski Wolnej — czytamy w odezwie — Potężnej i Sprawiedliwej dla wszystkich, Polski, która będzie posiadała równe prawa dla wszystkich swych synów, ale jednocześnie Polski, w stosunku do której obywatele winni wykonać sumiennie nałożone przez Państwo obowiązki. Do takiej Polski nie można kroczyć drogą akcji podziemnej, która wypacza charaktery i umysły a nadto prowadzi do zbrodni i do walki z własną Ojczyzną.

Trzy robotnicze teatry

POZNAŃ (obs. wł.). Zostały tu uruchomione trzy teatry robotnicze. Teatr im. Stefana Żeromskiego przy fabryce Cegielskiego, teart im. Adama Mickiewicza przy fabryce w Luboniu i teatr im. Juliusza Słowackiego w Głównej.

Z procesu Fiszera

WARSZAWA (obsł. wł.). W czasie wczorajszego przewodu sądowego składał zeznania Fiszer, który omawiał stosunek dystryktu warszawskiego z Gestapo. Według Fiszera stosunek ten ograniczał się jedynie do interwencji na rzecz aresztowanych Polaków. W ciągu kilku lat Fiszer otrzymywał mnóstwo depesz od ludności polskiej za okazaną pomoc.

Widzowie znajdujący się na sali sądowej przyjęli powyższe oświadczenie Fiszera szczerym i głośnym śmiechem.

Przed Paktem

LONDYN (obsł. wł.). Jak donoszą ze źródeł dobrze poinformowanych sprawa zawarcia paktu francusko-angielskiego posuwa się naprzód.

W najbliższym czasie spodziewane jest uzgodnienie poszczególnych punktów, które nasuwają jeszcze wątpliwości.

Rytm Kujaw

Pow. włocławski

POSIEDZENIE KOMITETU.

Dnia 1 lutego r. b. o godz. 10-tej w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego, odbędzie się posiedzenie Powiatowego Komitetu Akcji Pomocy Zimowej.

Stawiennictwo członków obowiązkowe. (md.).

MICHELIN.

WALNE ZEBRANIE CARITASU.

Dnia 2 lutego r. b. o godz. 13-tej, odbędzie się roczne walne zebranie członków Caritasu, Oddział w Michelinie.

Na walnym zebraniu dokonane zostaną wybory nowego zarządu. (md).

NA PCK.

Dnia 2 lutego r. b. o godz. 18-tej w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej, odbędzie się zabawa taneczna z której całkowity dochód przeznaczony zostanie na cele parafii Michelińskiej. (md.).

ODNOWIENIE KAPLICY-KOŚCIOŁA.

Wnętrze kaplicy-kościoła zostało gruntownie odnowione.

Koszt odnowienia wyniósł 12 tysięcy złotych, która to suma powstała z dobrowolnych składek parafian. (md.).

BRZEŚĆ KUJAWSKI

DO KOMISJI OŚWIATOWEJ.

Na ostatnim posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej do Komisji Oświatowej zostali delegowani: ob. ob. Zygmunt Solarko — przewodniczący, Stanisław Adamczyk i Antoni Turolski — członkowie. (md.)

KOWAL.

NADWYŻKA BUDŻETU.

Zarząd Gminy Kowal zamknął rok obrachunkowy 1946 nadwyżką budżetową w sumie 5.008 złotych. (md.).

W rocznicę Wyzwolenia

Dnia 28 ub. m. o godzinie 19-tej odbyła się uroczysta akademia w związku z rocznicą wyzwolenia Włocławka spod jarzma niemieckiego, połączona z obchodem rocznicy wyzwolenia Warszawy.

Termin uroczystości został przesunięty ze względu na okres wyborów na dzień 28 stycznia.

Akademię zagaił prezydent miasta Ignacy Kubecki, który w przemówieniu swoim podkreślił znaczenie zwycięstwa nad odwiecznym wrogiem i naświetlił momenty prześladowania, jakiego doznaliśmy w okresie okupacji.

Do prezydium części oficjalnej, Prezydent miasta powołał przestawicielа Starostwa wicestarostę Czekańskiego, Wojska, komendanta RKU kpt. Kunigisa, przedstawicieli Bloku Stronnictw Demokratycznych, przewodniczącego Powiatowej Rady Związków Zawodowych ob. Bartosiewicza.

W imieniu Bloku Stronnictw Demokratycznych przemówił red. Andrzejkowicz, naświetlając walkę Polaków z Niemcami oraz osiągnięcia socjalne i gospodarcze na przestrzeni dwóch lat naszej niepodległości.

Jako następny mówca głos zabrał przedstawiciel Wojska por. Goldfarb, który uwypuklił zmagania się żołnierzy w walce o Niepodległość oraz te trudności, które musiała zwalczać Demokracja na drodze do osiągnięcia ostatecznego zwycięstwa nad wrogami zewnętrznymi i wewnętrznymi.

Stanowisko i rolę młodzieży w walce o odzyskanie Niepodległości i utrwalenie bytu Polski Demokratycznej naświetlił w przemówieniu swoim przedstawiciel młodzieży ob. Popek, który zwrócił uwagę na bohaterstwo młodzieży i jej ofiary dla dobra kraju.

Podstawowy referat okolicznościowy wygłosił red. Adrian Turczynowicz.

Mówca na wstępie zacytował wiersz Juliusza Słowackiego:

U nóg Twych kładę: O żałosna wdowo
Polskiego ludu! O, Matko w żałobie,
Tych co śpią w krwawym pochowani grobie,
i tych, co wierzą, że wstaniesz na nowo...

Nawiązując do tych słów, mówca w sposób obrazowy uwypuklił momenty walki, której ofiarami padały setki tysięcy wiernych cór i synów Ojczyzny. Na drodze do wolności znaczy się krwawy szlak męki i cierpienia, z którego wyrosła Wolna i Niepodległa Polska Demokratyczna, Polska dla wszystkich Polaków.

W dalszym ciągu prelegent przypomniał charakterystyczne momenty z okresu okupacji naszego miasta, przechodząc z kolei do dnia uwolnienia i zwracając uwagę, że wśród zebranych znajduje się jeden z tych, którzy pierwsi wkroczyli do Włocławka, a jest nim obecny komendant RKU pkt. Kunigis.

Przeplatając starannie opracowane przemówienie faktami historycznymi, mówca zwrócił uwagę na słowa Wyspiańskiego, który charakteryzuje część społeczeństwa, jako tych, którzy „mogliby już dużo mieć, ino oni nie chcą chcieć". Takie jednostki apatyczne należy pobudzić do życia i wciągnąć je do grona tych, którzy stanęli do pracy dla dobra Polski Demokratycznej.

Po wzniesieniu okrzyków na cześć Polski Demokratycznej, Warszawy, Włocławka, Wojska Polskiego, Armii Radzieckiej i Rządu Jedności Narodowej, orkiestra pod batutą prof. Niwińskiego odegrała polski i radziecki Hymny państwowe.

Po części oficjalnej nastąpiła starannie opracowana przez referenta Kultury i Sztuki ob. Arentowicza, przy współudziale sekcji artystycznej Komitetu Obchodu Rocznicy część artystyczna.

Na wstępie uczenica gimnazjum im. Marii Konopnickiej Zofia Erdmanówna wypowiedziała dwa wiersze: Marty Reszczyskiej „Powstanie" i Andrzeja Gryfa „Stolico". Oba utwory zostały wypowiedziane z bardzo dobrą dykcją i umiejętnym akcentowaniem, świadczącym o starannym opracowaniu deklamacji i dużych zdolnościach recytatorki.

Ob. Mroczek odśpiewał dwie pieśni. Szczególnie dobrze wypadł w wykonaniu tego ładnego głosu „Stary kapral" Moniuszki. Za obie pieśni publiczność obdarzyła śpiewaka hucznymi oklaskami.

Chwile głębokich wrażeń artystycznych przeżyli zgromadzeni przy grze prof. Popiela, który odegrał Szopena: walca As-dur i Impromptu As-dur oraz Skriabina Etudę Cis-mol.

Subtelność i artyzm wykonania zasługują na prawdziwe i szczere uznanie.

Niestety zwrócić należy w tym wypadku uwagę na przykre zachowanie się kilkunastu wyrostków, którzy hałasując utrudnili grającemu i słuchającym przeżycie pełni wrażeń.

Wartoby przy tego rodzaju uroczystościach przeprowadzać ślislejszą kontrolę przy wejściu i nie wpuszczać na salę dzieci, które nie rozumiejąc, psują nastrój i wystawiają sobie niezbyt pochlebne świadectwo.

Znany naszej publiczności artysta Mieczysław Walewski wypowiedział dwa wiersze: swój własny, ładny utwór patriotyczny, gdzie zwracają uwagę trafne i artystyczne porównania oraz Andrzeja Gryfa wiersz o uwolnieniu Włocławka spod jarzma niemieckiego. Huczne oklaski były wyrazem uznania dla ładnie wypowiedzianej recytacji.

Kapela ludowa, której kierownikiem jest prof. Kublik, odegrała pod batutą prof. Lewandowskiego suitę kujawską, polkę i marsza, zdobywając sobie zasłużone uznanie.

Na zakończenie należy zwrócić uwagę na staranną i artystyczną dekorację sceny, co jest zasługą w pierwszym rzędzie ob. Kołuckiego.

Całość akademii stworzyła wśród zgromadzonych podniosły nastrój.

Anwicz.

Zygmunt Michał Wiśniewski.

Włocławek w okresie wyzwolenia

3)

5) Kottasowi Adamowi i jako zastępcy Jędrzejewskiemu Kazimierzowi — tymczasowe upoważnienia do zabezpieczenia majątków miejskich.

6) Czajkowskiemu Janowi — tymczasowe upoważnienie do zabezpieczenia hurtowni spożywczej przy ul. Cygance 19.

7) Gutkowskiemu Stanisławowi — tymcz. upoważnienie do zabezpieczenia fabryk wód mineralnych, hurtowni-rozlewni piwa.

8) Ziółkowskiemu Bolesławowi, felczerowi, i jako zastępcy Jastrzębskiemu Kazimierzowi — tymcz. upoważnienie do uruchomienia agend Polskiego Czerwonego Krzyża.

9) Morawskiemu Zbigniewowi i jako zastępcy Kowalewiczowi Kazimierzowi — tymcz. upoważnienie do zabezpieczenia i uruchomienia składów żelaza.

10) Grzelakowi Władysławowi i jako zastępcy Kaweckiemu Leonowi — do zabezpieczenia i uruchomienia piekarń.

11) Laskowskiemu Antoniemu — do zorganizowania księgowości i kasowości miejskiej.

12) Prof. Niwińskiemu Wiktorowi oraz jako zastępcom prof. prof. Fop-powi i Banasiakowi — tymcz. upoważnienie do zabezpieczenia gmachów szkół średnich, inwentarza i przyborów szkolnych.

Szczupłe ramy niniejszej pracy nie pozwalają na wymienienie wszystkich obywateli, którzy nie wzywani, ochotniczo stawili się do pracy i przy jęli na siebie ciężkie obowiązki. Stwierdzam przy okazji, że w sobotę, dnia 20 stycznia, w pierwszy dzień Wyzwolenia wydano 71 upoważnień, pełnomocnictw i nominacji. Dzięki temu w miarę możności zabezpieczono firmy handlowe i przemysłowe, apteki, szpitale, kina, pomieszczenia urzędów, szkół, jak również majątek państwowy, samorządowy i częściowo prywatny.

W pierwszym dniu stanęli do pracy obywatele zdolni do zorganizowania życia zbiorowego; każdy wysiłkiem i pracą przyczynił się do natychmiastowej budowy Polski na swoim odcinku. Oni właśnie uratowali majątek stanowiący dobro publiczne i prywatne. Oni zapobiegli rabunkom, zniszczeniom lub uszkodzeniom.

Ci co pierwsi stanęli do pracy wiedzieli dobrze o ogromie tej pracy. Praca ta bowiem była podobna do pracy nad odbudową spalonego gmachu bez materiałów i narzędzi.

A tymczasem wypadki biegły szybko, praca kipiała gorączkowo. Nie było czasu do przemyślania spraw, do naradzenia się. Łączność między nami słaba. Jeden nie wiedział co robi drugi.

Powstaje jednocześnie istna wędrówka ludów. Wracają z okopów, więzień, obozów i z wysiedlenia. Założono natychmiast kuchnię obywatelską i noclegi przy Polskich Zjednoczonych Fabrykach Fajansu, ul. Kościuszki 14/16. Kuchnia ta jest oblegiwana przez wracającą ludność. Punkty opatrunkowe przeciążone.

Tworzymy sekcję mieszkaniową, leśno-opałową, handlowo-kupiecką, rzemieślniczą, opieki społecznej, zaopatrzenia cywilnych i wojskowych itp. Można już pozwolić sobie na krótki odpoczynek, bowiem ciężar pracy został rozłożony na kilka osób.

W niedzielę, 21 stycznia 1945 roku o godz. 9.30 rozpoczęło się pierwsze posiedzenie Komitetu Obywatelskiego łącznie z Radą Robotniczą. Przewodniczył ob. Hajdo Teofil, sekretarzował piszący te słowa. Na wstępie delegowano ob. Redo do Naczelnika Garnizonu majora Stklanina z prośbą o pomoc dla Milicji Obywatelskiej celem ukrócenia anarchii i rabunków w mieście.

Nadchodzące meldunki o uszkodzeniach a nawet zniszczeniach dobra ogólnego, o kradzieżach rzeczy, które żadnych korzyści nie dawały, zmuszały do interwencji natychmiastowej. Domyślano się, że akcją tą kierują dywersanci niemieccy, co wpłynęło na szybszą decyzję aresztowania wszystkich pozostałych we Włocławku Niemców.

Prawdę ktoś powiedział, że do złego wystarczy jeden przewódca a do dobrego i stu za mało.

Wydano zarządzenie zabezpieczenia około 9000 litrów spirytusu znajdującego się na terenie fabryki Celulozy.

Przyjęto do wiadomości, że Niemcy wywieźli zmotoryzowany tabor Straży Pożarnej i wraz z nim uprowadzili 32 strażaków. Troska o pomoc dla ich rodzin obarczyła miasto. Bez koni, ręcznym wózkiem bieży straż w dzień i w nocy do gaszenia częstych pożarów. Stan bezpieczeństwa przeciwogniowego był groźny. W czasie od 20 stycznia do 15 lutego — 13 pożarów. Niestrudzony komendant Poszwiński kołacze o konia, lecz w całym mieście koni znaleźć nie można było. Wkrótce delegowano strażaka ob. Białeckiego i upoważniono go do odszukania zrabowanego przez Niemców zmotoryzowanego taboru. Poszukiwania na razie nie dały skutku.

d. c. n.

Kronika Włocławka

SOBOTA
1
lutego

Kalend. Rzym.-Katol. — Ignacego.
Kalendarzyk Słowiański — Zegoty.
Wschód słońca 7.15 — zachód 16.32
APTEKA dyżurna na Placu Wolności.
Dyżur lekarza Ubezpieczalni Społecznej nocny: dr Sernicki Romuald, Szpital św. Antoniego
Dnia 2.2. dyżur nocny: dr Wdowiak Kazimierz, Stary Rynek 4 i dyżur dzienny: dr Makohoński Eugeniusz, Cyganka 18.
Milicja Obywatelska — tel. 10-59 i 11-62.
Karetka P. C. K. tel. 13-32, w nocy 15-41.
Straż Pożarna tel. 12-34.
Kino „Bałtyk" — W okowach lodu.
Kino „Polonia" — Zwarjowane lotnisko

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ
NIECZYNNY

W lusterku

Nieładnie

Gdy głód na świecie i niejeden kona,
dziwnie się dzieje w Stanach Zjednoczonych,
bo ponoć ziemniaków teraz zniszczono
buszli około dwudziestu milionów.

Ci co tak czynią, niech rozważą chwilkę,
nie można rozmyślać o zyskach tylko;
znamy przysłowie niósł raz kilka
wilk pokrzywdzonych, ponieśli i wilka.

Agapit.

ROBOTNIK-WYNALAZCA.

W dniu 21.1.47 r. w Zjednoczonych Fabrykach Cykorii Ferd. Bohm i Gleba odbyło się uroczyste wręczenie nagród za wynalazek do dozowania olejków ob. Szafranowi Stanisławowi i ob. Wicińskiemu Jerzemu robotnikom tejże fabryki.

W czasie tej lokalnej uroczystości pierwszy przemówił ob. dyr. Falkowski Jerzy, podkreślając znaczenie ofiarnej pracy dla odbudowy naszego Państwa.

Następnie zabrał głos ob. Wiśniewski Stanisław, zaznaczając, że ojczyzna dumna jest z takich synów i takich twórców, którzy poprzez swą sumienną pracę starają się program, zakreślony przez Państwo realizować.

Trzeci z kolei przemawiał ob. Zuchowski, członek PPR, który obrazowo porównał rok 1939 z obecnymi czasami Polski Ludowej, zaznaczając, że Państwo Polskie daje możność swym synom pogłębiania swej wiedzy i realizowania jej. Jednocześnie podkreślił, że PPR dumna jest ze swych członków, którzy swą twórczą pracą wykonują plan gospodarczy, nakreślony przez Rząd Jedności Narodowej na okres lat trzech. (at)

PRACE KONKURSOWE.

W numerze 15 naszej gazety z dnia 20 stycznia r. b. donosiliśmy o wynikach konkursu na budowę gmachu Zarządu Miejskiego.

W związku z powyższym komunikujemy obecnie, że nagrodzone prace będą wystawione poczynając od 15 lutego r. b. na widok publiczny w pokoju Nr. 32 Zarządu Mieiskiego codziennie od godz. 10 do 12 za wyjątkiem niedziel i świąt. (at.)

SPRAWOZDANIE RADY ZAKŁADOWEJ.

W dniu dzisiejszym o godz. 18-ej w sali Teatru Ziemi Kujawskiej, odbędzie się zebranie pracowników Celulozy, na którym Rada Zakładowa złoży obszerne sprawozdanie ze swojej działalności. (md.)

ZNIŻKI KOLEJOWE.

Zarząd Miejski otrzymał blankiety legitymacji urzędniczych, które po wypełnieniu wydane zostały pracownikom i ich rodzinom upoważniających do 50% zniżki kolejowej.

Legitymacje przysługują tylko pracownikom administracji ogólnej i zakładów publicznych. (md.)

Z URZĘDU PRACY.

W okresie od 11 do 20 stycznia r. b. Urząd Zatrudnienia w naszym mieście zapośredniczył 80 osób.

W liczbie tej znajduje się 7 pracowników umysłowych, 28 niewykwalifikowanych, 2 inwalidów wojennych, 3 młodocianych i 4 zdemobilizowanych żołnierzy. Do nauki skierowano 16 osób. (w.)

TYDZIEŃ AKADEMIKA.

W dniach od 9 do 15 lutego Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży organizuje Tydzień Akademika.

W ciągu tego tygodnia odbędą się na terenie całego kraju zbiórki uliczne, imprezy rozrywkowe oraz sportowe, z których dochód zostanie przeznaczony na rzecz niezamożnej młodzieży akademickiej, najbardziej potrzebującej tej pomocy.

W związku z Tygodniem będzie kolportowane szereg ulotek propagandowych Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży Szkół Wyższych. (w.)

KRADZIEŻ.

W mieszkaniu Kurakiewicza przy ul. Zapiecek 6 złodziej skradł 5 tysięcy złotych gotówką. Skorzystał on z nieobecności domowników. Śledztwo w toku. (w.)

ZŁOŻONE OFIARY:

Włocławska Liga Kobiet zamiast prezentu imieninowego dla Prezydenta miasta ob. Ignacego Kubeckiego przeznaczyła na RTPD — 2000 zł.

Czy złożyłeś już ofiarę na POMOC ZIMOWĄ?

Starosta Pow. Włocławski
Pow. Urząd Ziemski

Ogłoszenie

Powiatowy Urząd Ziemski we Włocławku ogłasza przetarg ofertowy na wydzierżawienie ogrodów w majątkach: 1) Śmiłowice, 2) Sobiczewy, 3) Kostulin.

Przetarg odbędzie się w Pow. Urzędzie Ziemskim we Włocławku, ul. POW. Nr. 6 — dnia 12. II. 47 r. o godz. 10-ej.

Oferty pisemne zapieczętowane w kopertach (na kopercie napis oferta) wraz z kwitami 10% wadium od sumy oferowanej wpłacone do KKO. pow. włocławskiego na rachunek Pow. Urzędu Ziemskiego, Fundusz Ziemi, należy składać w pokoju Nr. 12, codziennie do 10.II. 1947 r. w godzinach urzędowych od 8-ej do 15 z podaniem obiektu, na który się reflektuje.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 12. II. 47 r. o godz. 10. Bliższych informacji udziela Pow. Urząd Ziemski.

Pow. Urząd Ziemski zastrzega sobie wybór oferenta, bez względu na cenę, lub unieważnienie przetargu bez podania powodu.

KOMISARZ ZIEMSKI
St. Macioszek.

(2611)

Zarządzenie Prezydenta m. Włocławka

Na podstawie Rozp. NNK. do spraw walki z epidemiami z dn. 10.6.1921 r. (Dz. U. R. P: Nr. 55, poz. 346) uzupełnionego rozp. z dnia 19.6.1931 r. (Dz. U. R. P. Nr: 66, poz: 550) oraz § 5 przepisów miejscowych o porządku i godzinach handlu na rynkach publicznych, z dnia 6.11.1946 r., przypominam właścicielom, administratorom i dozorcom domów i placów niezabudowanych, o ciążącym na nich obowiązku oczyszczania chodników ze śniegu i lodu oraz wysypywania piaskiem po nastaniu gołoledzi.

Winni niezastosowania się do powyższego zarządzenia zostaną pociągnięci do odpowiedzialności karno-administracyjnej, a w razie zaistnienia nieszczęśliwego wypadku do odpowiedzialności cywilno sądowej.

PREZYDENT MIASTA:
2618 (—) I. Kubecki.

Ogłoszenia drobne

POSZUKUJE Anastazję Tomaszewską, zamieszkałą przy ul. Żabiej Nr. 13 m. 1, lat 74 wzrost średni, włosy siwe, nerwowo chora. Wyszła z domu dnia 2. I. 47 r. i niewróciła. Osoby, któreby wiedziały gdzie się znajduje proszone są o zawiadomienie za wynagrodzeniem. Z. Tomaszewski, Żabia 13 m. 1. (2604).

UNIEWAŻNIAM legitymację pocztową Nr. 1237 Milczarek Stanisław zam. Włocławek, Jesionowa 4. (2617)

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód rejestracji konia (klacz kara, wiek 6 lat, zadnie nogi białe do pęcin na czole gwiazdka) szczęka górna z prawej strony biała oraz świadectwo stanowienia. Szymański Kazimierz, Dziewińska 49. (2616)

UNIEWAŻNIAM zgubiony dokument tożsamości konia Nr. 57 na nazwisko: Feliksa Lewandowskiego, wieś Kubłowo, gm. Przedecz. (2614)

K D

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w g. 14-15 z wyj. świąt i dni przedśw.
Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E — 20891
DRUKARNIA DIECEZJALNA. WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.